

KLAGANDE

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden i Eskilstuna kommun

MOTPART

Lyle Mead, 19770616-1531

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 6 december 2021
i mål nr 4076-21, se bilaga A

SAKEN

Bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden i Eskilstuna kommun yrkar att kammarrätten ska ändra förvaltningsrättens dom och fastställa nämndens beslut.

Lyle Mead har förelagts att yttra sig i målet men har inte svarat.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Lyle Mead har ansökt om bistånd bl.a. till kostnad för boende. Det är ostridigt att Lyle Mead och hans dotter har bott i den aktuella bostaden, som han i ansökan uppgett att de först hyrt i andra hand och sedan som inneboende. Nämnden har inte ifrågasatt att de har haft faktiska kostnader för hyra, hemförsäkring och bredband kopplat till bostaden.

Nämnden har efterfrågat ett avtal som visar att den som är förstahandshyresgäst haft rätt att låta Lyle Mead bo i lägenheten. Nämnden har inte godtagit att det inneboendeavtal som getts in av Lyle Mead visar att det finns en sådan rätt. Nämnden menar att det har varit rätt att kräva ett intyg som visar att andrahandsuthyrningen är godkänd av fastighetsägaren eftersom det inte är tillåtet att hyra ut en lägenhet i andra hand utan dennes tillstånd.

Kammarrätten instämmer i och för sig i att de handlingar som getts in av Lyle Mead inte visar att fastighetsägaren har godtagit att han bor där eller att omständigheterna är sådana att ett sådant godkännande inte krävs. Utgångspunkten för den vidare prövningen ska därför vara att det är fråga om en otillåten andrahandsuthyrning.

Frågan i målet blir om rätten till bistånd påverkas av om det är en otillåten andrahandsuthyrning eller inte. Om det inte finns någon rätt till bistånd i

sådana fall har nämnden haft fog för att kräva utredning av Lyle Mead. Om det saknar betydelse om uthyrningen varit tillåten eller inte har nämnden inte haft anledning att fråga efter samtycke eller den rättsliga grunden för uthyrningen (jfr dock HFD 2021 ref. 22) och heller inte att avslå ansökan på den angivna grunden.

I vissa särskilda fall kan en hyresgäst som hyr ut utan tillstånd straffas (12 kap. 65 c § jordabalken). När det gäller Lyle Meads avtal finns inget som talar för att det skulle träffas av den bestämmelsen eller att det av något annat skäl skulle finnas anledning att utgå från annat än att han har varit skyldig att betala hyran. Utgångspunkten är således att det inte är fråga om en olaglig affärstransaktion, utan om ett avtal om boende som gäller mellan parterna i detta avtal även om fastighetsägarens tillstånd saknas.

Det finns inget uttryckligt stöd i lag, förarbeten eller praxis för att rätten till bistånd till kostnader som har samband med boendet ska vara beroende av att det är en tillåten andrahandsuthyrning av nu aktuellt slag. Av praxis framgår tvärtom att rätten till bistånd normalt inte påverkas av om det finns rättsliga hinder för ett visst boende. Bor den som söker bistånd i en bostad trots att han eller hon inte får det finns en rätt till bistånd, om boendet ger en skälig levnadsnivå (RÅ 2009 ref. 4). Avgörandet visar enligt kammarrättens mening att det är det enskilda behovet som i första hand ska styra och att den allmänna betydelsen av att upprätthålla normer och motverka oönskade beteenden i samhället i detta sammanhang inte har någon avgörande betydelse.

Kammarrätten instämmer därför i förvaltningsrättens bedömning att nämnden inte har haft skäl för att avslå Lyle Meads ansökan om bistånd till hyra, hemförsäkring och bredband på den grunden att det saknas ett skriftligt intyg från fastighetsägaren som visar att andrahandsuthyrningen är godkänd. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Anders Bengtsson
kammarrättslagman
ordförande

Mattias Håkansson
kammarrättsråd
referent

Christin Lunning
tf. kammarrättsassessor

Anna Andersson
kammarrättsfiskal
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING****DOM**
2021-12-06
Meddelad i LinköpingMål nr
4076-21**KLAGANDE**

Lyle Mead, 19770616-1531

MOTPART

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden i Eskilstuna kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens beslut den 29 april 2021

SAKEN

Bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet i den del det avser hyra, hemförsäkring och bredband samt återförvisar målet till Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden i Eskilstuna kommun för fortsatt handläggning.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden i Eskilstuna kommun (nämnden) beviljade den 29 april 2021 delvis Lyle Meads ansökan om ekonomiskt bistånd för maj månad. Nämnden avslog Lyle Meads begäran om bistånd till hyra, hemförsäkring och bredband. Som skäl för avslagsbeslutet angavs bl.a. följande. Lyle Mead har uppgivit att han har ett andrahandskontrakt. Han har inte inkommit med ett godkännande från hyresvärden eller bostadsrättsföreningen. Det framgår inte hur Lyle Mead och förstahandskontraktshavaren har kommit fram till hyran. Nämnden kan inte ta ställning till om uthyrningen är godkänt eller om kostnaden är skälig.

Lyle Mead överklagar beslutet och anför bl.a. följande. Eftersom förstahandskontraktshavaren fortfarande är skriven på adressen och då

Dok.Id 522361

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406 581 04 Linköping	Brigadgatan 3	013-25 11 00 E-post: forvaltningsratten@dom.se www.forvaltningsratten@dom.se		måndag–fredag 08:00–16:00

denne kom hem från utlandet och ibland kommer behöva övernatta i lägenheten ändrade de kontraktet till ett inneboendeavtal. Hyran uppgår totalt till 9 764 kr. Tillsammans med el och vatten landar det på ca 10 500 kr. Hans och hans dotters andel utgör två tredjedelar. Därtill tillkommer 1 200 kr extra för inventarier. Boendekostnaden för han och hans dotter uppgår därmed till 8 200 kr per månad.

Nämnden vidhåller det överklagade beslutet och anför bl.a. följande. Vid kontroll av inneboendeavtal framgår det inte från vilket datum avtalet börjar gälla. Avtalet är heller inte signerat av parterna. Nämnden bedömer därmed att inneboendeavtal anses ogiltigt samt att en inneboendehyra på 8200 kr per månad för en vuxen och ett barn anses ej vara skälig. Summan anses överstiga vad en låginkomsttagare på orten har råd att bekosta.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Försörjningsstöd lämnas för skäliga kostnader för bl.a. boende (4 kap. 1 och 3 §§ socialtjänstlagen).

Socialnämnden bör vid bedömningen av vad som är en skälig boendekostnad utgå från den enskildes faktiska kostnad och behov av boende. Om en lägenhet hyrs i andra hand, bör nämnden godta den hyra som lägenhetsinnehavaren och andrahandshyresgästen har avtalat, under förutsättning att den är skälig (jfr. Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd [SOSFS 2013:1]).

I målet är ostridigt att Lyle Mead och hans dotter faktiskt bott i den bostad han uppgivit sig först ha hyrt i andrahand och därefter bott i som

inneboende. Det har inte framkommit annat än att han och hans dotter är i behov av boende för att uppnå en skälig levnadsnivå. Det medför att Lyle Mead, oavsett om det är fråga om att han är inneboende, hyr i andra hand eller om det finns ett giltigt hyreskontrakt, har rätt till ekonomiskt bistånd för skäliga kostnader för sitt boende under förutsättning att det är visat att han har sådana kostnader. Nämnden har mot denna bakgrund inte haft grund att avslå Lyle Meads ansökan med motiveringen att han inte visat att hyresvärden, alternativt bostadsrättsföreningen, har godkänt uthyrningen. Det överklagade beslutet ska därför upphävas i den del det avser bistånd till hyra, hemförsäkring och bredband. Det ankommer på nämnden att närmare utreda vilka boendekostnader mm. Lyle Mead faktiskt haft samt om dessa är skäliga.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-03).

Tomas Fredén
Rådman

Föredragande har varit Christian Hedenstierna.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.